

KENDİLİĞİNDEN KOLON DELİNMELERİ

A. Önbayrak*

A. Baykan**

M. Neşşar**

Kolon delinmeleri, genellikle kanser, tıkanma, divertikülit, iltihabi barsak hastalıkları, yabancı cisimler veya travmalar sonucu oluşur. Ancak ender olarak da kolon hiç bir nedene bağlı olmayarak kendiliğinden de delinebilir. Kendiliğinden kolon delinmesi ilk kez 1827'de Sir Benjamin BRODİE tarafından bildirilmiştir. (5). Literatürde bu konudaki yayınların çoğu bir kaç olgu sunulmasından öteye gitmemektedir.

OLGU BİLDİRİMİ: A.A.,60 yaşında erkek, Kliniğimize 24 saat önce birdenbire göbek çevresinde başlayan ağrıdan yakınma ile başvurmuştur. Ağrının başladıktan sonra tüm karına kısa sürede yayıldığı ve hastanın o zamandan beri defekasyon yapmadığı anlaşılmıştır. Hastanın özgeçmişinde kronik obstrüktif akciğer hastalığı olduğu öğrenilmiştir.

Hastanın muayenesinde, kan basıncı 100/80 mm. Hg., nabız sayısı 100/dak. olarak belirlenmiştir. Karnın elle muayenesinde alt kadranlarda daha fazla olmak üzere ileri derecede duyarlık ve yaygın adele sertliği ortaya konmuştur. Rektal tuşe duyarlı bulunmuştur. Akciğerlerin dinlenmesi ile yaygın raller saptanmıştır.

Hastaya bu bulgularla ivedi laparotomi yapıldı. Karın açıldığında serbest pü ve şekilli ve şekilsiz dışkı ile karşılaşıldı. Sigmoid kolonda, ön yüz antimezenterik tarafta 3 cm. çapında kenarları düzenli delik saptandı. Başkaca patoloji yoktu. Karnın ılık serum fizyolojik ile yıkanarak temizlendikten sonra sigmoid kolon delik kısmını ile birlikte eksteriorize edildi. Karın drene edilerek kapatıldı. Postoperatif dönem iyi seyretmedi ve hasta ameliyattan üç gün sonra eksitus oldu.

TARTIŞMA : Kendiliğinden kolon delinmelerinde kesin bir neden bulunamamış olmasına karşın, olguların çoğunda kronik kabızlığın bulunduğu izlenmiştir (2,4,5,7). Bu arada bazı yazarlar ise kendi olgularının, kronik renal yetmezlik sırasında yapılan hemodialize (11), Behçet hastalığının minör kriterlerinin bir karışımı olarak (6), yine mental geriliği olanlarda fekal tıkanıklıklar sonucu (8), gibi nedenlere bağlamaya çalışmışlardır. Bu arada kolonun yabancı obstrüksiyonu denilen durum da, artan basınç sonucu delinmelerin oluşabildiği izlenmiş ve bu da şöyle açıklanmıştır : Çöliak aks etrafında oluşan bir kanama veya tümöral gelişme buradan kolona giden sempatik ve parasempatik sinirleri etkiler. Bunun sonucu kolonun

* Genel Cerrahi Kliniği Doçenti

** Genel Cerrahi Kliniği Uzman Asistanı

proksimal kısmı bir durgunluk içine girerken S 2-3-4 segmentlerden innerve edilen kolonun distal kısmında tonus artımı olur. Proksimal ve distal kolon birleşke yerinde ise bir psödoobstrüksiyon ortaya çıkar (9). Bunun sonucu olarak kolonun proksimal bölümünde basınç artımı olur ve bu da delinme ve yırtılmalara yol açar. Bu sendromu, ilk kez tanımlayan yazarın adı ile, OGİLVİE sendromu adı verilir.

Kronik kabızlıklar sonucu oluşan dışkı taşlarının barsak duvarında oluşturduğu beslenme bozukluklarının ülserasyon ve delinmelere yol açtığı da bildirilmiştir. Bizim olgumuzun da, ameliyat bulguları göz önüne alındığında, aynı yolla oluştuğunu düşünmekteyiz.

Literatürdeki olguların hemen çoğunda delinme barsağın antimezenterik tarafında ortaya çıkmıştır (2,3,4,7). Bizim olgumuzda da aynı yerleşim izlenmiştir.

Kendiliğinden kolon delinmelerinde tanı çoğu kez laparotomi veya otopside konur. Klinik olarak akut karın tablosundan başka bir belirtisi yoktur. Ölüm oranı yüksektir (% 30) (3).

ÖZET

Kendiliğinden kolon delinmesi oldukça nadir bir hastalıktır. Bu nedenle kliniğimize başvuran bir hasta sunulmuş ve literatür gözden geçirilmiştir.

SUMMARY

«Spontaneous Colon Perforation»

Spontaneous colon perforation is a rare disease. For this reason a case of colon perforation admitted to our clinic is presented and recent literature reviewed.

LİTERATÜR

- 1 - Bartolomeo, S. Robert : Spontaneous perforation of the colon Digestive diseases, 22 : 656-657, 1977
- 2 - Eadie, W.C. : Spontaneous perfroation of the normal pelvic colon Brit. J. Surg. 43 : 189-190, 1955
- 3 - Goligher, C.J. : Surgery of the anus colon and rectum. 3th Ed. Bailliere Tindall, London, 1975, pp, 1129.
- 4 - Kirkham, S.C. : Spontaneous perforation of the normal pelvic colon Brit. J. Surg., 48 : 126 : 128, 1960
- 5 - Lewis, C.E. : Spontaneous perforation of the colon associated with gross surgical emphysema Brit. J. Surg. ,50 : 548-550, 1963
- 6 - Nilsen, H.K. : Behçet's syndrome with perforations of the colon Postgraduate med. Journal, 53 : 108-110, 1977
- 7 - Sahariah, S. : Stercoraceous perforation of colon Am. J. Surg., 175-176, 1977
- 8 - Shen Yewang : Colonic perforation secondary to fecal impaction Dis. Col. and rect., 20 : 355-356, 1977
- 9 - Spira, A. İan. : Gangrene ands pontaneous perforation of the caecum as a complication of pseudo-obstruction of the colon. Dis. Col. and rect., 19 : 557-562, 1976